

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Leon Wincenty

Nazwisko: Machinia

Miejsce urodzenia: Chorzów

Data urodzenia: 22-01-1930

Imię ojca: Emanuel

Imię matki: Albina

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Leon Machinia był kontrolowany operacyjnie w ramach Sprawy Agenturalnego Rozpracowania prowadzonej przez Wydział V WUBP Katowice. Sprawa została założona 19.02.1951 w związku z „doniesieniem obywatelskim” na Leona Machinię, ucznia Technikum Hutniczego w Katowicach, który na zebraniach ZMP (Związku Młodzieży Polskiej) występował w obronie religii. W toku sprawy ujawniono, że ww. był członkiem działającej na terenie Chorzowa „nielegalnej” organizacji młodzieżowej o nazwie „Podziemna Organizacja Harcerstwa Polskiego”. W dniu 02.11.1951 przeprowadzono rewizję w miejscu zamieszkania ww., który został przesłuchany i na mocy postanowienia Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Katowicach (sygn. akt Pr II 327/51) tymczasowo aresztowany. W dniu 06.11.1951 sprawę przejął Wydział Śledczy WUBP Katowice. W toku śledztwa ustalono, że ww. od połowy 1950 działał w „POHP”, a w okresie od listopada 1948 do września 1949 należał do „nielegalnej” organizacji „Contra”, której celem było „wychowanie młodzieży wg zasad i tradycji harcerstwa przedwojennego”. W dniu 21.01.1952 ww. jako współzałożyciel i dowódca organizacji „Contra” oraz członek „POHP” został skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach na karę 7 lat więzienia. Materiały sprawy zarchiwizowano pod sygn. 16728/52. W dniu 03.05.1972 materiały archiwalne otrzymały nową sygn. 30917/II.

IPN Ka 08/2314 (30917/II).

Akta prokuratorskie Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Katowicach. Leon Machinia zatrzymany 31.10.1951 w związku z podejrzeniem o przynależność do „nielegalnej” organizacji młodzieżowej „Podziemna Organizacja Harcerstwa Polskiego” został objęty śledztwem prowadzonym przez Wydział Śledczy WUBP Katowice pod nadzorem WPR w Katowicach (sygn. akt Pr II 327/51). Przesłuchany i tymczasowo aresztowany. Osadzony w Więzieniu Karno-Śledczym w Katowicach. Śledztwo zakończono 20.12.1951. L. Machinię oskarżono o to, że od jesieni 1948 do lipca 1950 na terenie Chorzowa „działając w zamiarze zmiany ustroju Państwa Polskiego” brał czynny udział w „nielegalnych” organizacjach, „Contra” (w ramach której zwoływał konspiracyjne zebrania, prowadził wykłady polityczno-ideologiczne oraz kierował działalnością antypaństwową m.in. polegającą na „niszczeniu portretów działaczy ruchu robotniczego wystawionych w miejscu publicznym”), a następnie w „Podziemnej Organizacji Harcerstwa Polskiego” mającej na celu „wychowanie młodzieży we wrogim stosunku do obecnej rzeczywistości”, czym popełnił przestępstwo z art. 86 § 2 kkWP.

IPN Ka 241/6467 (Pr II 327/51).

W dniu 21.01.1952 Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach (sygn. akt Sr. 18/52) uznał Leona Machinię winnym tego, że w okresie od grudnia 1948 do września 1949 w Chorzowie „usiłował przemocą zmienić ustrój Państwa Polskiego” powołując do życia „antypaństwową” organizację pod nazwą „Contra” „mającą za zadanie walkę z ustrojem Państwa Polskiego” m.in. przez rozlepianie ulotek o „treści antypaństwowej” i pełniąc w tej organizacji funkcje kierownicze, tj. przestępstwa z art. 86 § 2 kkWP oraz winnym tego, że należał do „nielegalnej” organizacji „Podziemna Organizacja Harcerstwa Polskiego” mającej na celu „walkę z ustrojem Państwa Polskiego” przez branie udziału w zebraniach tej organizacji i pełnienie funkcji drużynowego, czym popełnił przestępstwo z art. 86 § 2 kkWP. Ww. został skazany na karę łączną 7 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres 3 lat oraz przepadek całego mienia na rzecz Skarbu Państwa. Najwyższy Sąd Wojskowy w dn. 19.02.1952 (sygn. Sn. Odw. S.177/52) uwzględniając częściowo skargę rewizyjną, zmienił wyrok poprzez poprawienie kwalifikacji prawnej czynu i w związku z tym uchylił karę 5 lat więzienia oraz wymiar kary łącznej, utrzymując w mocy karę 6 lat więzienia z utratą praw na 3 lata i przepadkiem mienia. Zasądzoną karę L. Machinia początkowo odbywał w Więzieniu Karno-Śledczym w Katowicach. Od 22.04.52 więziony był w Gliwicach, a od 15.05.1952 Raciborzu. W dn. 28.05.1954 na mocy amnestii z dn. 22.11.1952 WSR w Stalinogrodzie (Katowicach) złagodził o 1/3 karę 6 lat więzienia orzeczoną wyrokiem z dn. 21.01.1952, a postanowieniem z dn. 14.06.1954 zwolnił warunkowo ww. z odbycia reszty kary wyznaczając czasookres próby do dn. 02.11.1955. L. Machinia został zwolniony 19.06.1954.

IPN Ka 1/195 t. 1-3 (Sr 18/52).

Leon Machinia figuruje w materiałach administracyjnych KW MO Katowice zawierających „Charakterystykę 138” dotyczącą „nielegalnej” organizacji „Contra”. Charakterystyka została sporządzona w 1974 roku przez Wydział „C” KW MO na podstawie materiałów archiwalnych o sygn. 30917/II i Sr 18/52. Organizacja, która działała na terenie Chorzowa od grudnia 1948 do września 1949 liczyła 9 osób w wieku od 17 do 25 lat. W czasie swojej działalności „Contra” dopuściła się „kilku wrogich wystąpień”. Członkowie grupy m.in. rozpowszechnili w pobliżu kopalń „Barbara” i „Prezydent” w Chorzowie ulotki nawołujące górników „do wstrzymania się od współzawodnictwa pracy”, przeprowadzili akcję zrywania flag wywieszonych w związku z obchodami „Święta Pracy”, zniszczyli portret Karola Marksa obrzucając go „skorupkami jaj napelnionymi atramentem” oraz rozlepili hasła, które w swej treści „szkalowały ustrój w Polsce Ludowej oraz Związek Radziecki”. W wyniku rozpracowania organizacji prowadzonego od kwietnia 1951 przez Wydział V WUBP Katowice, aresztowano 9 osób. W dn. 21.02.1952 WSR w Katowicach skazał członków „nielegalnej organizacji młodzieżowej” na kary więzienia od 3 do 7 lat. L. Machinia pseudonim „Lew”, jako współzałożyciel i przywódca „Contry” za udział w „nielegalnej organizacji” został skazany na karę 7 lat więzienia.

IPN Ka 057/667, IPN Ka 057/135 t. 1-2
(Charakterystyka 138).

Ww. występuje w materiałach administracyjnych sporządzonych w 1961 roku przez Wydział „C” KW MO Katowice. W materiałach znajdują się wykazy osób z terenu Chorzowa, które ze względu na swoją działalność zostały zarejestrowane w Wydziale „C” KW MO Katowice. Ww. występuje w ewidencji operacyjnej jako osoba skazana w 1952 roku przez WSR w Katowicach za przynależność do „nielegalnej” organizacji.

IPN Ka 094/26 t. 1 (25/CH).

W dniu 13.09.1991 Sąd Wojewódzki w Katowicach (sygn. akt V Ko.564/91) na podstawie ustawy z dn. 23.02.1991 o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, stwierdził nieważność wyroku Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach z dn. 21.01.1952 (sygn. 18/52).

IPN Ka 365/12.